

Återrapportering enligt regleringsbrev till Sida för budgetår 2025 angående handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet

I enlighet med regeringens beslut i regleringsbrev för budgetår 2026, den 19 december 2025, redovisar Sida härmed myndighetens bidrag till att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet med utgångspunkt i den nationella handlingsplanen på området (UD2023/04798). Myndighetens arbete redovisas utifrån de fyra övergripande målen i handlingsplanen.

Beslut i detta ärende har fattats av tjänsteförrättande generaldirektör Hanna Hellquist på föredragning av metod- och ämnesföreträdare Anna Widestam i närvaro av tjänsteförrättande avdelningschef Christina Hartler.

Hanna Hellquist

Anna Widestam

Resultatavdelningen
Anna Widestam

2026-02-20

Ärendenummer: 26/000060

Sidas arbete med Sveriges nationella handlingsplan för Kvinnor, Fred och Säkerhet

1. Sammanfattning

- Agendan för kvinnor, fred och säkerhet utgör en integrerad del av Sidas arbete och verksamheten utgår ifrån en växande evidens som visar på sambandet mellan jämställdhet och hållbar fred. Genom en holistisk, konflikt- och kontextanpassad ansats – med ett tydligt fokus på civila samhället och lokala kvinnoorganisationer – bidrar Sida till att omsätta lärande och evidens i praktiken och därmed stärka agendans genomslagskraft.
- Två utvärderingar från 2025 (Colombia¹ och Mocambique²) visar att Sida bidragit till mer inkluderande och jämställda fredsprocesser både på institutionell nivå och i det faktiska deltagandet av kvinnor. I båda dessa kontexter har arbetet skett i samarbete med Folke Bernadotte Akademin (FBA).
- Störst andel av Sidas utbetalningar inom kvinnor, fred och säkerhet till fragila kontexter³ har under 2025 gått till insatser i Ukraina, vilket visar på den omställning som har skett som ett resultat av den svenska handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet och reformagendan som har särskilt fokus på Ukraina.
- Sida beräknar att cirka 6 procent av myndighetens totala bistånd under 2025 gick till arbete som berör de olika målen för Sveriges nationella handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet⁴. Det är samma nivå som

¹ Evaluation of the Swedish Development Cooperation Strategy, Colombia 2021-2025, 2025:02, Sida Decentralised Evaluation, Niras Sweden AB

² Final Evaluation of the Project “Support to the Implementation of the Maputo Accord for Peace and National Reconciliation” Mars 2025, Impact Consulting,

³ Det statistiska underlaget utgår från Världsbankens definition av fragilitet.

⁴ Sveriges nationella handlingsplan avseende perioden 2024–2028 – Genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet, (UD2023/04798).

under 2024 men en minskning jämfört med 2023 då motsvarande siffra var cirka 7 procent.

- Civilt fredsbyggande, konfliktförebyggande och konfliktlösning är den största sektorn när det gäller kvinnor, fred och säkerhet. Detta fokusområde har ökat något under 2025, till 36 procent, från 34 procent under 2024, men minskat från 41 procent under 2023. Sidas totala stöd till den övergripande sektorkoden för fred och säkerhet ligger på ungefär samma nivå under 2025 (3,6 procent) som under 2024 (3,5 procent). Dock är det en nedgång från 4,3 procent under 2023 och 5,4 procent under 2022.

2. Innehållsförteckning

Sidas arbete med Sveriges nationella handlingsplan för Kvinnor, Fred och Säkerhet	1
1. Sammanfattning	1
2. Innehållsförteckning	2
3. Uppdraget	2
4. Avgränsningar, uttolkning av uppdraget	3
4.1 Den svenska handlingsplanen i Sidas verksamhet	4
5. Utfall av verksamhet inom ramen för handlingsplanen under 2025	6
5.1 Redovisning statistik 2025	6
5.2 Redovisning per mål – Resultatexempel	9
5.2.1 Bidra till kvinnors och flickors lika deltagande i konfliktförebyggande insatser	9
5.2.2 Bidra till inkluderande och jämställda fredsprocesser och fredsbyggande	13
5.2.3 Stärkt skydd av kvinnor och flickor	17
5.2.4 Ledarskap och expertis	21
6. Avslutande diskussion om Sidas bidrag till KFS i linje med evidens och lärande	23

3. Uppdraget

Regeringen har genom regleringsbrevsuppdrag gett Sida i uppgift att ”bidra till att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet med utgångspunkt i den nationella handlingsplanen på området (UD2023/04798). Myndighetens arbete ska redovisas utifrån de fyra övergripande målen i

handlingsplanen. Redovisningen ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 22 februari 2026.”

4. Avgränsningar, uttolkning av uppdraget

Operationalisering för hela handlingsplanens implementeringsperiod 2024-2028, inklusive resultatexempel för 2023, lämnades in av Sida 30 maj 2024 enligt överenskommelse med Utrikesdepartementet. I den rapporten finns utförlig information kring avgränsningar, uttolkning av uppdraget, metod, kontext, och översikt av Sidas arbete.

Som beskrivits i operationaliseringen har Sidas insatshanteringssystem inte någon egen kodning för kvinnor, fred och säkerhet. En specifik statistisk metod utvecklades därför redan under den tidigare handlingsplanen (2016-2023). Baserat på lärdomar från denna, samt en önskan att utesluta manuella handgrepp och procentuella bedömningar på insatsnivå, tog Sida fram en ny metod för perioden 2023-2028. Genom att kombinera ett urval av DAC-sektorkoder och policymarkörerna för konfliktförebyggande (Huvudsyfte eller Delsyfte) och jämställdhet (Huvudsyfte) har ett antal insatser filtrerats fram. Sektorkategorierna (se nedan) har valts utifrån bäring på någon av handlingsplanens mål och baserat på de vanligast förekommande koderna enligt utfall för den tidigare använda metoden. Utfallet på landnivå visar att kombinationen av koder och markörer till övervägande del ger utfall i postkonflikt- eller konfliktkontexter. Sektorkategorier som finns med i det statistiska underlaget:

- 121 – Hälsa allmänt
- 122 – Grundläggande hälsa
- 130 – Befolkning och reproduktiv hälsa
- 151 – Offentlig förvaltning och civila samhället
- 152 – Konflikt, fred och Säkerhet
- 160 – Övrig social infrastruktur
- 430 – Flersektorstöd
- 720 – Akut hjälp
- 730 – Återuppbyggnad och återanpassning
- 740 – Katastrofförebyggande och katastrofberedskap

För att bättre täcka in handlingsplanens inkludering av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter har sektorkod 130 (Befolkning och reproduktiv hälsa) även inkluderat insatser som har jämställdhet som delsyfte. Detta har också varit motiverat för sektorkod 152 (Konflikt, fred och säkerhet) för att kunna få med alla de insatser inom fred och säkerhet som i någon mån syftar till att främja jämställdhet och kvinnors rättigheter i genomförandet och således bidrar till handlingsplanens mål. På detta sätt bedömer myndigheten sig nå ett så rättvisande underlag som möjligt för redovisning av resultat inom ramen för uppdraget. Dock

begränsas det statistiska underlaget av att det inte framgår hur stor andel av insatsernas verksamhet som syftar till de olika målen i handlingsplanen utan bara att någon del av insatserna gör det. Därför kommer Sida inte att ange någon aggregerad summa i rapporteringen utan kommer att göra andra procentuella jämförelser i utfall över tid. Siffrorna påverkas också av om större insatser haft utbetalningar under året eller inte. De insatser som inte haft någon utbetalning under året syns inte i denna statistik, varför siffrorna är ungefärliga och ska ses över tid. Kvalitetssäkring av siffror görs löpande och vissa siffror bakåt i tiden har därför ändrats sedan redovisningen av statistik för 2024 som gjordes i februari 2025. Redovisningen begränsas också av att endast ett fåtal av Sidas avtalspartners hunnit inkomma med sin rapportering till Sida vid tidpunkten för färdigställandet av denna rapport. Det beror på att rapporteringsdatum för Sidas avtal ofta inträffar senare på året. För att få fram några kvalitativa resultatexempel har Sida dock, utifrån den statistik som tagits fram, begärt in underlag från de strategigenomförare med störst utfall under året. Instruktionen som gick ut inom myndigheten efterfrågade resultat under 2025 inom ramen för handlingsplanens mål och utifrån de kriterier som slogs fast i Sidas operationalisering av handlingsplanen under 2024:

- exempel från ordinarie verksamhetsrapportering;
- geografiska kontexter där Sida och Sverige har starkt engagemang i linje med handlingsplanens tre första mål;
- insatser som har tematiskt fokus i linje med handlingsplanens tre första mål;
- insatser/portföljer med särskilt relevanta resultat det berörda året; och
- Sidas bidrag till ledarskap och expertis i Team Sweden i linje med handlingsplanens fjärde mål.

Förfrågan skickades till Enheten för fred och migration, Enheten för stora stöd till civila samhället, Enheten för demokrati och mänskliga rättigheter, Enheten för Ukraina, Enheten för Östeuropa, Enheten för social utveckling, Enheten för västra Balkan och Turkiet, Landteam Afghanistan, Landteam Bangladesh, Landteam Colombia, Landteam Syrien, Landteam Moldavien, Enheten för Sudan, Landteam Myanmar, Landteam Afghanistan, UM Etiopien, UM Mocambique, UM Regionalt Afrika och UM i D R Kongo. Ett urval gjordes sedan utifrån kvaliteten på de insatsresultat som redovisades samt huruvida resultatet/kontexten nämnts i tidigare rapportering till regeringen.

4.1 Den svenska handlingsplanen i Sidas verksamhet

Enligt den svenska handlingsplanen ska agendan för kvinnor, fred och säkerhet (KFS) vara integrerad i Sidas verksamhet. Samtidigt styrs myndigheten även av strategier som har närbesläktade mål i Sveriges globala tematiska, regionala och bilaterala strategier för internationellt bistånd. Flertalet strategier har tydliga mål kring fred och säkerhet och vissa har också explicita referenser till kvinnor, fred

och säkerhetsagendan, den svenska handlingsplanen eller kvinnors deltagande i fredsprocesser. Utöver detta sker en stor del av Sidas verksamhet i konfliktkontexter och jämställdhet ska integreras i all verksamhet. I den nya instruktionen till Sida (Förordning 2025:269) tillkom ytterligare styrning på området enligt vilken Sida ska ”inom sitt verksamhetsområde bidra till Sveriges engagemang för jämställda och inkluderande freds- och säkerhetsfrämjande processer.”

Exempel på detta är strategin för Sveriges uppbyggnads- och reformsamarbete med Ukraina 2023–2027 där det framgår att Sveriges respektive Ukrainas nationella handlingsplan för genomförandet av agendan för kvinnor, fred och säkerhet bör beaktas. 17 procent av utbetalda medel inom KFS gick till Ukraina under 2025.

Strategin för Fred, Säkerhet och Stabilisering 2024-2028, där samtliga mål är gemensamma med FBA, anger också att ”verksamheten ska bidra till inkluderande fredsprocesser med särskild hänsyn till kvinnors meningsfulla deltagande i linje med Sveriges handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet”. Knappt 7 procent av utbetalade medel inom KFS kanaliserades genom denna strategi under 2025.

Ett annat exempel är strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien 2022–2026, som har ett explicit mål om fredliga och inkluderande samhällen med inriktning på stärkta förutsättningar för förebyggande, hantering och lösning av konflikter på fredlig väg. Strategin innehåller också skrivningar om att Sida ska ge stöd till insatser som bidrar till kvinnors egenmakt, inflytande och aktiva deltagande inklusive i fredsprocesser. Agendan för kvinnor, fred och säkerhet är dock inte nämnd explicit i strategin. 6 procent av utbetalda medel inom KFS under 2025 gick till Etiopien.

Strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska republiken Kongo 2021–2025 är ytterligare ett exempel på hur styrningen ser ut. Strategin innehåller mål om fredliga och inkluderande samhällen med fokus på inkluderande processer för att förebygga, hantera och lösa konflikter på fredlig väg, inklusive stärkt motståndskraft inför kriser. Dessutom anges att verksamheten bör stärka kvinnors och ungas deltagande i fredsbyggande processer. 3 procent av Sidas totala utbetalda medel inom KFS under 2025 gick till Demokratiska republiken Kongo.

Sveriges regionala strategi för Syrien 2024-2027 refererar inte explicit till KFS men den refererar till att Sida ska främja övergångsrättvisa och övergångssäkerhet som gynnar kvinnor och män. Aktiviteterna ska bidra till att stärka kvinnors egenmakt och deltagande genom att stödja lokala och nationella organisationer i Syrien och grannländerna. Strategin ska också bidra till att främja en inkluderande övergångsprocess där kvinnor och minoriteter ges utrymme till ett meningsfullt

deltagande till att påverka statsbyggande och konfliktförebyggande. 3 procent av utbetalda medel inom KFS under 2025 gick till den regionala Syrien-strategin.

Dessa strategier är några exempel på hur handlingsplanen integreras i Sidas verksamhet. Nämnade strategier är de med störst utfall i det statistiska underlaget för rapporten. Av betydelse är dock inte bara målformuleringarna utan även det finansiella anslag som kommer med de olika strategierna. Därtill har en stor del av Sveriges strategier för det internationella biståndet mål om jämställdhet och när dessa strategier implementeras i konfliktkontexter, och en konfliktkänslig ansats tillämpas, är chanserna större att de bidrar till att stärka agendan för kvinnor, fred och säkerhet. Således och såsom beskrivits utförligt i Sidas operationalisering av den nationella handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet, bidrar en stor del av Sidas verksamhet i konfliktområden, direkt eller indirekt, till de övergripande målen i handlingsplanen.

Handlingsplanen är även integrerad i de externa målen i Sidas verksamhetsstrategi för åren 2024 till 2026, särskilt under mål 5 som understryker betydelsen av att främja kvinnors deltagande i fredsprocesser och ansvarsutkrävande för våld, inte minst i konflikter.

5. Utfall av verksamhet inom ramen för handlingsplanen under 2025

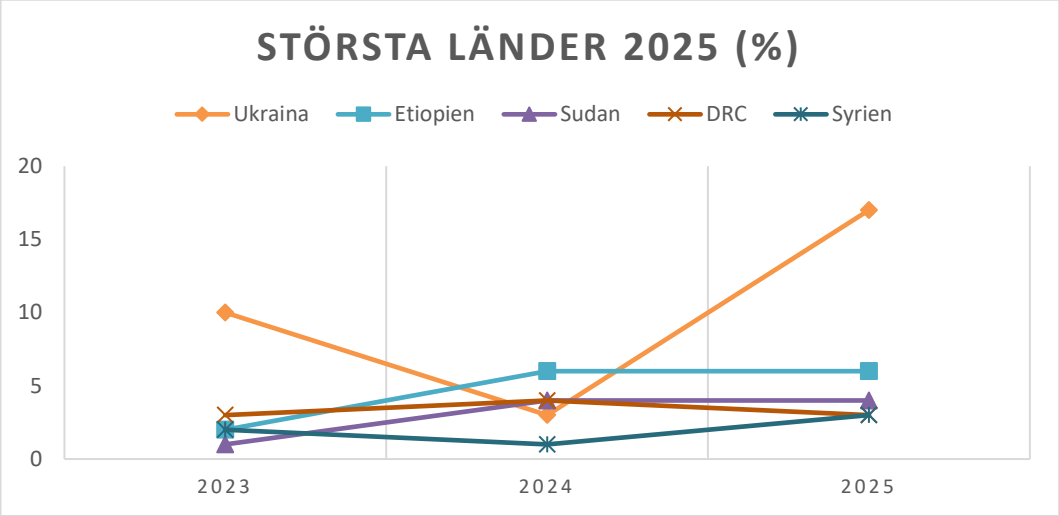
5.1 Redovisning statistik 2025⁵

Sida beräknar att cirka 6 procent av myndighetens totala bistånd under 2025, fördelat på 155 insatser under 31 strategier, gick till arbete som på något sätt berör målen för handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet. Det är något fler insatser än under 2024 (146 insatser) och samma antal strategier som 2024, men en minskning har skett jämfört med 2023, då cirka 7 procent av Sidas totala bistånd gick till motsvarande arbete som fördelades genom 35 strategier och 172 insatser.⁶

⁵ Statistiken för 2025 är hämtad 13 januari 2026.

⁶ Som redovisats i Sidas operationalisering finns vissa begränsningar i det statistiska underlag som tas fram. Till exempel framgår det inte hur stor andel av insatsernas verksamhet som syftar till de olika målen i handlingsplanen utan bara att någon del gör det. Därför kommer Sida inte att ange någon aggregerad summa i rapporteringen utan kommer att göra andra procentuella jämförelser i utfall över tid. Siffrorna påverkas också om större insatser haft utbetalningar under året eller inte och de insatser som inte haft någon utbetalning under året syns inte i denna statistik, varför siffrorna är ungefärliga och ska ses över tid. Kvalitetssäkring av siffror görs löpande och vissa siffror bakåt i tiden har därför ändrats sedan redovisningen av statistik för 2023 respektive 2024 gjordes i maj 2024 respektive 23 januari 2025.

Tabell 1. De största länderna 2025 (inkluderat utfall för dessa länder 2024 och 2023)

Störst andel av Sidas utbetalningar inom ramen för bilaterala strategier har gått till Ukraina, vilket återspeglar den svenska handlingsplanens intention och reformagendan. Näst störst, när det gäller fragila stater, är Etiopien och efterföljande länder är Sudan, Demokratiska Republiken Kongo (DR Kongo) och Syrien. Av alla Sidas insatser, som sker i länder som befinner sig i konflikt eller fragilitet, hade 5 procent markerat att jämställdhet var dess huvudsyfte under 2025, vilket är en minskning från 6 procent under 2024, och från 8 procent året innan.

Tabell 2. De största sektorerna under 2025

Sektornamn	2025 (procent)	2024 (procent)	2023 (procent)
Civilt fredsbyggande, konfliktförebyggande och konfliktlösning	36	34	41
Kvinnorätsorganisationer, rörelser och regeringsinstitutioner	30	34	28
Reproduktiv hälsa	7	12	8
Avskaffa könsrelaterat våld mot kvinnor och flickor	5	6	6
Demokratiskt deltagande och civilsamhälle	2	3	4
Reintegration och kontroll av handeldvapen och lätta vapen	2	3	1
Säkerhetssektorreform	2	0.5	0.3

Sidas utbetalningar på området har under 2025 främst gått till sektorerna Civilt fredsbyggande, konfliktförebyggande och konfliktlösning samt

Kvinnorättsorganisationer, rörelser och regeringsinstitutioner (tabell 2). Stödet till Civilt fredsbyggande, konfliktförebyggande och konfliktlösning har gått upp något under 2024 (men minskat sedan 2023) medan stödet till Kvinnorättsorganisationer, rörelser och regeringsinstitutioner har gått ned något sedan 2024. Under 2025 har, liksom under 2024, också en större andel av utbetalningarna gått till sektorer Reproductiv hälsa, Avskaffa könsrelaterat våld mot kvinnor och flickor och Demokratiskt deltagande och civilsamhälle. Reintegration och kontroll av handeldvapen och lätta vapen och Säkerhetssektorreform låg under 2025 med bland de sektorer med större utbetalningar till området.

Största samarbetspartner under 2025

Under 2025 har 49 procent av Sidas stöd till KFS kanaliserats via civila samhället medan 34 procent gått till multilaterala organisationer. Inom multilaterala organisationer är UN Women den största genomförande organisationen avseende KFS (39 procent), följt av befolkningsfonden UNFPA (10 procent) och UNDP (8 procent). Inom civilsamhällesorganisationer är Kvinna till Kvinna den organisation som mottagit högst andel medel från Sida (11 procent) följt av Urgent Action Fund for Feminist Activism (7 procent) och Individuell Människohjälp (6 procent).

63 procent av Sidas totala humanitära stöd hade under 2025 jämställdhet som delmål. Samtidigt visar statistiken att 51 procent av det humanitära stödet har konfliktförebyggande som del- eller huvudsyfte. Att en stor del av det humanitära stödet också arbetar med konfliktkänslighet och konfliktförebyggande är i sig positivt för kvinnor, fred och säkerhetsagendan.

Sidas insatser för kvinnor, fred och säkerhet genomförs i huvudsak via bilaterala strategier (47 procent), följt av tematiska stöd (28 procent) som bidrar både till det normativa arbetet samt arbete i specifika landkontexter, medan regionala insatser utgör 24 procent.

Denna redovisning bygger på statistikunderlag som togs fram i samband med operationaliseringen av handlingsplanen i maj 2024 (avseende 2023). Statistiken för 2024 uppdaterades i januari 2025 och statistiken för 2025 togs fram 13 januari 2026. Utöver en årlig statistisk redovisning för Sidas stöd till genomförandet av handlingsplanen består rapporteringen av narrativa exempel på resultat av Sidas verksamhet inom de fyra målen i handlingsplanen.⁷

⁷ De fyra målen i handlingsplanen är: 1. Bidra till kvinnors och flickors lika deltagande i konfliktförebyggande insatser, 2. Bidra till inkluderande och jämställda fredsprocesser och fredsbyggande, 3. Stärkt skydd av kvinnor och flickor, 4. Ledarskap och expertis

5.2 Redovisning per mål – Resultatexempel

5.2.1 Bidra till kvinnors och flickors lika deltagande i konfliktförebyggande insatser

Övergripande målsättning enligt handlingsplanen: Sverige ska bidra till olika grupper av kvinnor och flickors lika deltagande i konfliktförebyggande insatser.

Områden som lyfts fram i handlingsplanen:

- Främja kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter
- Klimatrelaterade säkerhetsrisker

Resultatexempel:

Afrikanska Unionen bidrar till att institutionalisera KFS

Genom strategin för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022-2026 ges ett kärnstöd till Afrikanska Unionen (AU) som bidragit till en rad resultat som anges nedan. Afrikanska länder har varit centrala i att utforma KFS-agendan sedan starten och Namibia kom att spela en ledande roll i att få FN:s säkerhetsråd att anta resolutionen och lansera KFS-agendan. Afrikanska länder har även bidragit aktivt till KFS-agendan, både genom truppbidrag till FN:s fredsbevarande styrkor och genom lokala kvinnoorganisationers starka engagemang mot väpnat våld. AU har också främjat agendan genom att de utformat guidelines, normativa ramverk och rättsliga instrument.⁸

KFS har stått högt på agendan inom AU under året till följd av 25-årsjubileet av KFS-agendan. AU har tydliggjort sitt fortsatta politiska och operativa fokus på kvinnors deltagande och jämställda fredsprocesser. De fortsätter arbetet med att stärka kvinnors ledarskap och expertis i konfliktförebyggande och medling genom Fem-Wise Africa som är ett nätverk av afrikanska kvinnor från 50 länder som bidrar till mer inkluderande freds- och medlingsinsatser i AU:s freds- och säkerhetsarbete.⁹ Den afrikanska fred- och säkerhetsarkitekturen, som huserar under AU, har tydliga åtaganden för KFS och bidrar till implementeringen av nationella handlingsplaner för KFS. Under 2025 initierades två nya nationella handlingsplaner i Kenya respektive Tanzania. AU har även drivit på för mer systematik och uppföljning av medlemsstaternas arbete, vilket poängteras i Windhoek-deklarationen 2025¹⁰ där AU och dess medlemsstater förband sig att gå från att endast fokusera på att öka antalet kvinnor i ledande ställning till att lägga vikt vid att institutionalisera kvinnors ledarskap i konfliktförebyggande,

⁸ Angela Muvumba Sellström Daike Möhrle Mobilising new voices for gender equality in war and peace - Time to push the UN Women Peace and Security Agenda beyond 'the usual suspects', Nordiska Afrikainstitutet Policy Notes 2025:5, s 3.

⁹ 29 oktober 2025, "Women, Peace and Security in Africa: 25 years of UNSCR 1325"

AmaniAfrica

¹⁰ Windhoek +25 Declaration

fredsprocesser och fredsbyggande¹¹. 2025 samlades också medlemsstater med pågående nationella handlingsplaner i Cotonou, i det årliga forumet för erfarenhetsutbyte med fokus på att accelerera implementering av handlingsplanerna.¹² I Cotonou uppmärksammades att 37 medlemsstater hade antagit nationella handlingsplaner per oktober 2025. Det är en indikator på bättre förutsättningar för ökat fokus på KFS agendan sedan antagandet av agendan.

Stärkt egenmakt och klimatsäkerhet i MENA

Genom Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald 2022-2026 till Cities Alliance har Sida bidragit till att stärka både kvinnors ledarskap i urbana vattenresursfrågor och hållbar vattenförvaltning i MENA. I Kairouan, Tunisien, drev kvinnor i samarbete med en lokal civilsamhällesorganisation, införandet och restaurering av de underutnyttjade historiska regnvattencisterna. Genom en utbildningsinsats har kvinnorna kapacitet att sköta regnvattencisterna på ett hållbart sätt, vilket inte enbart bidrar till att stärka deras egenmakt, men även lokalsamhällets tillgång till vatten och ekologiska motståndskraft.¹³

Stöd till lokala fredsbyggande kvinnoorganisationer i DR Kongo

Den väpnade konflikten i östra DR Kongo eskalerade kraftigt under 2025 med hundratusentals människor på flykt, och kraftigt ökade antal fall av könsrelaterat våld.¹⁴ Genom strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska Republiken Kongo 2021-2025 samarbetar Sida med CAFOD (The Catholic Agency for Overseas Development) som gav stöd till ett flertal civilsamhällesorganisationer som tillsammans arbetar med fredsbyggande. Flera viktiga konferenser och forum har hållits under 2025. Bland annat organiserades en workshop i Kinshasa den 14 mars 2025 av Rien Sans Les Femmes (RSLF), (en paraplyorganisation för över 50 kvinnoorganisationer) i partnerskap med det nationella sekretariatet för 1325, en plattform för kvinnor att informera nationella och internationella aktörer om den svåra situationen för kvinnor i områden som kontrolleras av väpnade grupper och rebeller. Rien Sans Les Femmes uppmanade de kongolesiska myndigheterna att stärka skyddet av kvinnor som utsätts för våld och kränkningar. Sveriges ambassadör uppmuntrade kvinnor att engagera sig i

¹¹ Ibid.

¹² "AU and Member States Chart Path for Women, Peace, and Security Agenda and Highlight National Progress in Cotonou Meeting"

¹³ Cities Alliance 2022-2025, "Women and water governance: Insights from Tunisia, Mauritania and Morocco", Insatsnummer 13121

¹⁴ Enligt FN:s generalsekreterares årliga rapport om Kvinnor, fred och säkerhet 5 september 2025 rapporterades 38 000 fall av sexuellt våld i Nord-Kivu bara under de första månaderna av 2025. (Report of the Secretary General to the United Nations Security Council on Women, Peace and Security, S/2025/556, s 13.)

fredsbyggande mekanismer för att säkerställa att deras röster och intressen tas tillvara.¹⁵

Inom ramen för detta Sida-stöd anordnades också en konferens i juni 2025 som svar på kvinnors låga representation i fredssamtalen i östra DRC och i flera fredsinitiativ. Deltagarna (40 personer) utgjordes av kvinnor med ledande ställning i civilsamhället, i statliga institutioner, liksom kvinnor som innehaft eller innehar höga nationella ämbeten — såsom justitieministern, jämställdhetsministern, nationella parlamentsledamöter, jurister och ministerrådgivare. Härtill deltog kvinnor som är lokala medlare. Under mötet lyftes flera hinder för kvinnors deltagande, en lokalanpassad strategi för inkludering togs fram, och ett åtagande gjordes att integrera kvinnor i alla fredsinitiativ. Dokumentet överlämnades till jämställdhetsministern och utrikesministern.¹⁶

Stärkt deltagande av kvinnor och flickor i flyktinglägren i Cox's Bazar

Under året har UN Women, genom stöd från strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Bangladesh 2021-2025, bidragit till att stärka kvinnor och flickors deltagande och ledarskap i flyktinglägren i Cox's Bazar. För första gången någonsin tog kvinnogrupper i lägren fram ett gemensamt anförande i samband med ett internationellt högnivåmöte om rohingyernas framtid i augusti 2025.¹⁷ I anförandet deklarerade de att de systematiskt utesluts från ledarskap och beslutsfattande och krävde fullt åtnjutande av sina rättigheter, verklig representation och inkludering.¹⁸ Under året bidrog UN Women till ökad synlighet för lösningar framtagna av kvinnor i den humanitära responsen.¹⁹ Det har bland annat lett till åtgärder för att förbättra boendeförhållanden för kvinnliga familjeförsörjare och installation av solcellsbelysning vid vatten- och sanitetsanläggningar som innebär risker för kvinnor och flickor när solen gått ned.²⁰

Utvärdering visar på WILPF:s styrka att lyfta lokala röster till global nivå

En utvärdering gjordes under 2025 av Sidas kärnstöd till Women's International League for Peace and Freedom (WILPF). Stödet som förmedlas genom strategin för Fred, Säkerhet och Stabilisering 2024-2028, har byggt på WILPF:s unika

¹⁵ CAFOD - Tu Faulu Pamoja - Youth and women, Succeeding together – Phase 2. Insatsnummer 16150. Trac: Follow-up/ Period 1, Jan 2025-Dec 2025/ Note to the File – Results Report on the Women Peace and Security Agenda JAN 2026/.

¹⁶ CAFOD - Tu Faulu Pamoja - Youth and women, Succeeding together – Phase 2. Insatsnummer 16150. Trac: Follow-up/ Period 1, Jan 2025-Dec 2025/ Note to the File – Results Report on the Women Peace and Security Agenda JAN 2026/.

¹⁷ UM2024/07292/DHAK-37. Reserapport. UN Women in Bangladesh – support to SN 2024-2026 (PlanIt 14584). 21-22 september 2025. s. 5-6.

¹⁸ UM2024/07292/DHAK-47. Rohingya Women Leaders Joint Statement, 3 augusti 2025.

¹⁹ UM2024/07292/DHAK-31. UN Women Bangladesh Strategic Note (2022-2026), (PlanIt 14584), Årsrapport 2024. s. 36.

²⁰ Ibid. s. 40.

position som världens äldsta organisation inom kvinnor, fred och säkerhet och dess förmåga att lyfta lokala röster till en global nivå, deras normativa genomslag inom FN och förmåga att lyfta kvinnors och flickors rättigheter till den globala policyarenan.²¹ WILPF har lyckats att få in ett mer jämställt språk i FN-resolutioner, mandat och rapporter. Detta är långsiktiga resultat som troligtvis kommer att finnas kvar under lång tid. De har också bidragit till att stärka kunskapen om kvinnor, fred och säkerhet, genom sitt arbete med att ta fram verktyg och policyer som kommer att fortsätta att forma kvinnoorganisationers verksamhet.

En av WILPF:s centrala styrkor är deras förmåga att bygga långsiktiga relationer till lokala organisationer. Deras nätverk har bland annat bidragit till att organisationer som Center for Social and Labour Research (CSLR) i Ukraina, samt syriska organisationerna Badael och Dawlaty kommit i kontakt med UN Women's Peace and Humanitarian Fund vilket möjliggjorde för CSLR att få medel för forskning och påverkansarbete och Badael för sitt arbete med att föreställa sig på nytt hur ett fredligt Syrien kan se ut.²²

Situationen i Syrien belystes vid FN:s säkerhetsråd

Genom Sveriges regionala strategi för Syrien 2024-2027 ger Sida stöd till en lokal fredsrörelse i Syrien. Mobaderoons medgrundare och verkställande chef representerade det syriska civilsamhället vid FN:s säkerhetsråds 9759:e möte och belyste det syriska folkets lidande till följd av väpnade konflikter, tvångsfördrivning och ekonomisk blockad. Hennes uttalande betonade behovet av eldupphör och samordnade diplomatiska insatser för att nå hållbara lösningar. Hon efterlyste stärkt dialog för att uppnå försoning och positiv fred, och framhöll vikten av att inkludera kvinnor och civilsamhället som centrala aktörer. Dessutom betonade hon vikten av att hantera ekonomiska utmaningar såsom sanktioner och uppmanade säkerhetsrådet att ta sitt ansvar för att skapa fred och skydda oskyldiga liv, särskilt kvinnor och barn.²³

International Alert bidrog till stärkt social sammanhållning i Ukraina

Genom finansiering från strategin för Fred, Säkerhet och Stabilisering 2024-2028 arbetar International Alert för social sammanhållning i Ukraina. För personer som fördrivits från Ukrainas rysktalande östra delar kan det vara svårt att integreras i andra delar av landet då de möts av misstro från lokala samhällen. Detta bidrar till att förvärra trauman orsakat av kriget. Tillsammans med lokala partners har International Alert bidragit till att stärka den sociala sammanhållningen genom att

²¹ Utvärdering av Women's International League for Peace and Freedom (WILPF) kärnstöd under 2022-2025, s 44.

²² Utvärdering av Women's International League for Peace and Freedom (WILPF) kärnstöd under 2022-2025, s 39.

²³ Mobaderoon (2025), Extension narrative report of FADAIII project 2024, s.16. Insats 14516 UM2020/43470/BEIR-118

skapa platser där kvinnor som har fördrivits och kvinnor från värdsamhällen kan mötas och dela berättelser och erfarenheter. Det har bidragit till att främja ömsesidig förståelse och tillit. Programmet har även gett möjligheter till försörjning, och gett kvinnor och flickor verktyg och nätverk för att bygga upp sina liv igen. Stöd för mental hälsa erbjuds också.²⁴

5.2.2 Bidra till inkluderande och jämställda fredsprocesser och fredsbyggande

Övergripande målsättning: Sverige ska synliggöra och stärka kvinnors lika deltagande och inflytande i fredsprocesser samt i bredare freds- och statsbyggande, på alla nivåer i samhället. Detta gäller till exempel länder där Sverige och svenska myndigheter är involverade i fredsbyggande- och stabilitetsskapande insatser men även kvinnors delaktighet i försvars- och säkerhetsfrågor nationellt.

Områden som lyfts fram i handlingsplanen:

- Jämställda fredsprocesser
- Långsiktigt statsbyggande
- Kvinnors ekonomiska egenmakt
- Kvinnors aktiva deltagande i krishantering och Ukrainas uppbyggnadsarbete

Resultatexempel:

Kvinnors medverkan i minröjning i Ukraina har stärkts

I Ukraina har Geneva International Centre for Humanitarian Demining (GICHD), genom finansiering från strategin för Fred, Säkerhet och Stabilisering 2024-2028, genomfört en analys av relevanta statliga aktörers kapacitet att integrera jämställdhetsperspektiv och social inkludering i nationella insatser för minhantering. Analysen har gett ett konkret underlag för hur kvinnors medverkan kan stärkas i planering och genomförande av minröjningsinsatser. Som ett erkännande av betydelsen av denna expertis bjöds GICHD in att bidra med sakkunskap till en gemensam workshop arrangerad av Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och Ukrainas finansministerium, med fokus på kvinnors deltagande i minhantering. Insatsen har bidragit till ökad medvetenhet och institutionell kapacitet hos nationella aktörer att utforma minhanteringsinsatser som bättre tar hänsyn till olika gruppers behov och säkerhet, vilket stärker både effektiviteten och legitimiteten i återhämtnings- och stabiliseringsarbetet.²⁵

Stärkt inkludering i försoningsprocessen i Somali Regional State

²⁴ Annual report 2024, s 9

²⁵ GICHD Performance report 2024, s 24

Sidas stöd till Conciliation Resources (via strategin för Fred, Säkerhet och Stabilisering 2024-2028) har bidragit till att säkerställa att sannings- och försoningsprocessen i Somali Regional State i Etiopien tar sin utgångspunkt i offer och överlevare. Under 2024 samlade den regionala sannings- och försoningskommissionen in över 40 000 vittnesmål, varav drygt 40 procent var från kvinnor, om övergrepp begångna under decenniet före den politiska övergången 2018. Detta skedde i nära samverkan med lokala aktörer, däribland nätverket för offer och överlevare (SRVN) och andra civilsamhällesorganisationer. Samarbetet med offerledda organisationer har varit avgörande för att nå marginaliserade grupper och säkerställa att särskilt utsatta grupper, däribland överlevare av konfliktrelaterat sexuellt och könsrelaterat våld, kunnat göra sina röster hörda trots betydande sociala hinder. Som ett konkret resultat av detta samarbete har kommissionen och SRVN gemensamt etablerat en särskild enhet för sexuellt och könsrelaterat våld, som nu ger råd till kommissionens ledamöter och personal om hur uppdraget kan genomföras på ett konfliktkänsligt sätt. Därutöver har en offercentrerad akutstödsfond inrättats för att tillgodose omedelbara behov hos överlevare. Kommissionens ökade samarbete med SRVN har även lett till att offer i högre grad väljer att delta i processen, vilket stärker legitimiteten och tilliten till arbetet med övergångsrättvisa. Ett exempel är lokala dialog- och informationsinsatser organiserade av civilsamhällesorganisationen Hay'ada Gabdhaha Hormud, där totalt 750 kvinnliga överlevare fått kunskap om övergångsrättvisa och möjlighet att dela sina erfarenheter i trygga forum. Detta har resulterat i ett ökat intresse bland deltagarna att lämna formella vittnesmål till kommissionen.²⁶ Arbetet med plattformen Let the Women Speak for Themselves har fortsatt och utökats under 2025 där ytterligare 130 överlevare deltagit i grupper som gav möjlighet att dela och dokumentera erfarenheter. Därtill har 73 offer för sexuellt och könsrelaterat våld fått psykosocialt stöd och tillgång till traumabearbetning och rapporterar nu förbättrad mental hälsa.²⁷

Sidas stöd bidrog till en mer jämställd fredsprocess i Mocambique

En utvärdering från 2025 visar att Sidas stöd till Peace Process Secretariat (PPS) genom UNOPS under 2020-2024 (genom Sveriges strategi för internationellt samarbete med Mocambique 2022-2026) bidrog till att integrera jämställdhet i fredsprocessen i Mocambique. Stödet skedde i nära samverkan med FBA. Processen anses unik på det sätt som den genomsyrades av aktivt lyssnande,

²⁶ Conciliation Resources, Annual Narrative Report, 2024, s.17-18, Dokumentnummer: 19/001510-192 och Conciliation Resources, mail från partner med specifika siffror, 4 februari 2026, Dokumentnummer: 19/001510-197

²⁷ Conciliation Resources, mail från partner med uppdatering för 2025, 4 februari 2026, Dokumentnummer: 19/001510-197

omsorg och empati.²⁸ Något som anses ha varit avgörande för framgångarna var också att pensioner gavs till före detta stridande. Ett långvarigt missnöje med pensionssystemet var en av de grundläggande orsakerna till konflikten och detta gav tidigare stridande en känsla av värdighet och framtidstro.²⁹ I de fall de hade avlidit, gick pensionen till deras partners eller barn, vilket bidrog till kvinnors ekonomiska egenmakt.³⁰ De två medlarna, varav en är kvinna, var måna om att skydda det lokala ägarskapet genom hela processen. Flera ambassadörer, många av dem kvinnor, spelade också en roll för fredsprocessen redan tidigt i processen.³¹ Jämställdhetsfrågan drevs genom sekretariatet genom att aktivt lyssna till deltagarna, snarare än att det var ett tydligt åläggande från början. Kvinnor fanns på ledande positioner genom hela processen. Sekretariatet utgjordes också till hälften av kvinnor och i det seniora ledarskapet var 70 procent kvinnor.³² Det arbete som gjordes för jämställdhet inom projektet var i linje med Mocambiques nationella handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet enligt utvärderingen.

Några av resultaten av insatsen som specifikt relaterar till kvinnor, fred och säkerhetsagendan är att kvinnliga före detta kombattanter inkluderades fullt ut i demobilisering och återintegrering, på samma villkor som män. De fick tillgång till identitetshandlingar, bankkonton och ekonomiskt stöd, vilket stärkte deras ekonomiska självständighet och deltagande. Processen bidrog också till att normalisera kvinnors roll som aktörer i fredsbyggande, snarare än mottagare av stöd. Sammantaget stärktes både kvinnors faktiska deltagande och den institutionella förankringen av jämställdhet i fredsprocessen enligt utvärderingen.³³

En svaghet var dock att i hela fredsinfrastrukturen var bara en av de moçambikiska deltagarna kvinna på en ledande position. Deltagandet av moçambikiska kvinnoorganisationer var också begränsad.³⁴ Enligt utvärderingen hade DDR-processen också kunnat utforska länken mellan maskulinitet och våld och utgöra en ingång för psykosocial re-integrering av före detta stridande. Det fanns ett behov av mer psykoterapi för både män och kvinnor för att adressera trauma så som det tar sig olika uttryck för män och kvinnor.³⁵

²⁸ Final Evaluation of the Project "Support to the Implementation of the Maputo Accord for Peace and National Reconciliation" Mars 2025, Impact Consulting, s 50 och Neha Sanghrajka and Mirko Manzoni, Case Analysis Case Study of the Peace Process in Mozambique, Negotiation Journal Volume 41 2025, s 534.

²⁹ Neha Sanghrajka and Mirko Manzoni, Case Analysis Case Study of the Peace Process in Mozambique, Negotiation Journal Volume 41 2025, s 536.

³⁰ Final Evaluation of the Project "Support to the Implementation of the Maputo Accord for Peace and National Reconciliation" Mars 2025, Impact Consulting

³¹ Ibid. s 39.

³² Neha Sanghrajka and Mirko Manzoni, Case Analysis Case Study of the Peace Process in Mozambique, Negotiation Journal Volume 41 2025, s 538.

³³ Final Evaluation of the Project "Support to the Implementation of the Maputo Accord for Peace and National Reconciliation" Mars 2025, Impact Consulting

³⁴ Ibid. s 39.

³⁵ Ibid. s 40.

Sidas verksamhet i Colombia har spelat en central roll i genomförandet av fredsavtalet

En extern utvärdering från 2025 drar slutsatsen att Sveriges utvecklingssamarbete har spelat en central roll i att stödja genomförandet av fredsavtalet i Colombia. Det har skett genom att använda Sveriges långa närvaro och politiska kapital i Colombia för att samarbeta med olika partners. Enligt denna utvärdering har Sidas arbete anpassats väl till den komplexa nationella kontexten och fokuserat på att stödja genomförandet av fredsavtalet i områden där Sverige har ett mervärde. Sidas arbete i Colombia har haft en holistisk ansats där de olika målområdena fredliga och inkluderande samhällen, mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatsprincipen, jämställdhet samt miljö, klimat och hållbar användning av naturresurser har förstärkt varandra. Ett långsiktigt stöd till civilsamhället har möjliggjort deltagande av historiskt marginaliserade grupper enligt utvärderingen. Sverige har dessutom lyckats lyfta fram vikten av kvinnors ledarskap inom fredsbyggande, i offentlig politik på nationell nivå och i konfliktområden som El Cauca, Chocó och Magdalena Medio. Resultat inom miljö, klimat och hållbar användning av naturresurser, där de privata och kooperativa sektorerna har varit engagerade underifrån, har enligt utvärderingen varit lovande och utgör ett viktigt bidrag till fred och demokrati genom inkludering och stärkt egenmakt av kvinnor på landsbygden och för historiskt marginaliserade grupper. En utmaning har dock varit att nå lokal nivå och ett ökat fokus på marginaliserade områden vilket är avgörande för långsiktigt fredsbyggande. För att stärka det lokala ägarskapet ytterligare finns potential att i linje med utvärderingen stärka samarbetet mellan akademiska institutioner i Colombia och i Sverige.³⁶

Stöd till inkluderande nationell dialog i Etiopien

Genom strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien 2022-2026 stödjer Sida den etiopiska nationella dialogen. Insatsen genom UNDP syftar till en inkluderande process.³⁷ Bland annat genomförs åtgärder för att få fler kvinnor på ledande positioner. Det har resulterat i framsteg när det gäller mobilisering av kvinnor. Exempelvis uppgår kvinnors deltagande i förberedelserna inför det nationella plenarmötet till 30 procent, vilket bedöms som positivt i en utmanande kontext. Dialogsessioner med fokus på kvinnors medverkan har engagerat drygt 1 000 kvinnor från 11 regioner och två stadsförvaltningar, med syfte att formulera prioriteringar och rekommendationer för fredsprocessen. På beslutsfattande nivå utgör kvinnor 45 procent (618 av 1 375) av de lokala representanter som nominerats till det nationella plenarmötet, och flera regioner har över 50 procent kvinnlig representation. Sammantaget visar dialogen på meningsfulla framsteg i att lyfta kvinnors röster och ledarskap, samtidigt som den understryker behovet av

³⁶ Evaluation of the Swedish Development Cooperation Strategy, Colombia 2021-2025, 2025:02, Sida Decentralised Evaluation, Niras Sweden AB

³⁷ Insats 16322

fortsatta insatser för att säkerställa jämställt, jämlikt, konsekvent och inflytelserikt deltagande i hela landet.”³⁸

Sida stödjer jämställda fredsbyggandeprocesser på västra Balkan

Flera insatser på västra Balkan bidrar till kvinnor, fred och säkerhetsagendan. Sida ger stöd genom Kvinna till Kvinna, och till lokala kvinnoorganisationer, bland annat ges ett kärnstöd till Albania Women’s Empowerment Network (AWEN). Centralt för det fredsbyggande arbetet i västra Balkan är EU-närmandeprocessen som inkluderar en rad reformer, bland annat inom grundläggande rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Sidas stöd till kvinnorrättsrörelsens påverkansarbete i EU-närmandeprocessen syftar till att kvinnor och flickor deltar i processen och att jämställdhet genomsyrar reformerna. Under 2025 publicerades den sjunde rapporten från kvinnoorganisationer, med analyser och förslag till hur EU kan stärka jämställdhetskraven i EU-närmandet för länderna på västra Balkan.³⁹ Stödet har under flera år lett till relationer och dialogforum mellan kvinnorrättsrörelsen och EU’s institutioner. Det har även bidragit till att jämställdhet har kommit högre upp på agendan och i Berlinprocessen och att jämställdhet prioriterats i högre utsträckning av EU-institutioner. Till exempel har EU-kommissionens landrapporter för utvidgningsländerna integrerat jämställdhet alltmer och kvinnorrörelsens expertis och kunskap efterfrågas regelbundet av tjänstepersoner vid EU-kommissionen.⁴⁰ Kvinnorrättsrörelsens påverkansarbete på nationell nivå bygger på samma principer. Sidas stöd har bidragit till att kvinnoorganisationer fått ökat inflytande i EU närmandet och att deras synpunkter har tagits med i arbetet med nya reformer och lagförslag.⁴¹

5.2.3 Stärkt skydd av kvinnor och flickor

Övergripande målsättning: Sverige ska bidra till att förebygga och stärka skyddet för alla kvinnor och flickor från alla former av våld och övergrepp, under och efter väpnad konflikt, i synnerhet i länder där svensk närvaro finns i någon form, genom utlandsmyndighet eller inom ramen för internationella organisationer och insatser. Kapacitetsbyggande för personal som kan komma att ingå i insatser, ska tillgodoses inom ordinarie verksamhet.

Områden som lyfts fram i handlingsplanen:

- Motverka könsrelaterat våld, även digitalt
- Förebyggande och ansvarsutkrävande för alla typer av sexuellt våld och övergrepp mot kvinnor och flickor, män och pojkar i konfliktsituationer

³⁸ UNDP, “Women and other Marginalized groups Participation in the Ethiopian National Dialogue”. UM-dokument: UM2023/15031/ADDI-33.

³⁹ Kvinna till Kvinna, EU-Enlargement Package – Input for the Western Balkans, 2025

⁴⁰ Insats 14367: Kvinna till Kvinna 2025, Annual Narrative Report 2024 EU Accession for Whom, s 13

⁴¹ Insats 14367: Kvinna till Kvinna 2025, Annual Narrative Report 2024, Annex A s 6

- Särskilt fokus på skydd till kvinnliga människorättsförsvarare och kvinnor i politiska positioner i konfliktländer
- Främja sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)

Resultatexempel:

Afrikanska Unionen antog konvention för att stoppa våld mot kvinnor

Genom Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022-2026 har Sidas stöd till CHARM (Consortium for Human Rights and Media in Sub-Saharan Africa) bidragit till antagandet i Afrikanska Unionen av en konvention för att stoppa våld mot kvinnor och flickor (Convention on Ending Violence Against Women and Girls). Konventionen antogs i februari 2025 och är ett bindande ramverk som tvingar medlemsstater att bekämpa könsrelaterat våld. Sedan 2020 har nationella konsultationer finansierats i Kenya och Etiopien för att möjliggöra för kvinnliga ledare från fem länder att bidra till konventionens utformning.⁴²

Sida bidrog till effektivare arbete mot konfliktrelaterat sexuellt våld i Sudan

FN:s mekanism för att följa upp konfliktrelaterat sexuellt våld mot flickor och kvinnor i Sudan, (Monitoring, Analysis and Reporting Arrangements - MARA), försvann när FN-missionen UNITAMS avvecklades i Sudan i december 2023. Sverige har ansett det viktigt att hitta nya lösningar så att dessa brott ska få prioritet. Genom existerande samordningsmekanismer mellan givare och FN:s landteam förespråkade Sverige och Sida att FN fortsatt ska ha en nyckelroll för att följa upp det ökande sexuella våldet mot flickor och kvinnor efter krigsutbrottet. Trots frågans känslighet och stort initialt motstånd drev Sverige och Sida frågan vidare.

Frågan om att återinföra MARA var fokus för det högnivåbesök som Sida genomförde tillsammans med Sveriges särskilda sändebud för Sudan till FN i New York i oktober 2024. Besöket bidrog till en överenskommelse mellan Sudans de facto regering, FN:s särskilda representant för sexuellt våld i konflikt och FN:s högste representant i landet om att åter välkomna arbetet med MARA.⁴³ Sverige och Sida har därmed drivit på och stöttat det förnyade åtagandet och samarbetsavtal som Sudans de facto regering och FN skrev under i april 2025 för att motverka och adressera det utbredda sexuella våldet.⁴⁴ Signerandet är en viktig milstolpe för att mer systematiskt komma åt det alarmerande problemet med konfliktrelaterat sexuellt våld, vilket inkluderar exempelvis våldtäkt, gruppvåldtäkt, påtvingade äktenskap och sexuellt slaveri.

⁴² Insatsnummer: 16533 DefendDefenders CHARM Consortium programme 2023-2025 UM-dokument: CHARM Consortium Report, Augusti 2025, s 5.

⁴³ Travel Report Anette Widholm Bolme, New York, oktober 2024. Dokumentnummer 24/000273-14.

⁴⁴ UN, Press Release: After two years of deadly conflict, the Government of the Sudan renews its commitment to prevent and address conflict-related sexual violence, 16 april, 2025.

För att göra det möjligt att genomföra arbetet beslutade Sida att finansiera en senior FN-tjänst i Port Sudan i två år för att koordinera FN:s politiska engagemang i frågan, återinstallera MARA och säkerställa ett system för att dokumentera och rapportera det konfliktrelaterade sexuella våldet till FN:s säkerhetsråd för framtida ansvarsutkrävande.⁴⁵ Detta påtagliga resultat kunde bara ske genom att effektivt samordna den svenska politiska dialogen och Sidas långsiktiga utvecklingssamarbete. Dels för att påverka parterna, dels för att kunna erbjuda finansiering och teknisk expertis för genomförande.⁴⁶

Stärkt tillgång till vård för flyktingar i Sudan

I en miljö där det nationella hälsosystemet är nära en systemkollaps, och våldet mot kvinnor och barn har nått alarmerande nivåer, bidrar UNFPA:s stöd (genom Sveriges samarbetsstrategi med Sudan 2018-2022) till att erbjuda bättre förutsättningar för vård och stöd till överlevare av könsrelaterat våld vilket inte bara räddar livet på kvinnor och barn utan också hjälper till att öka förutsättningarna för ansvarsutkrävande. Stödet syftar till att stödja sexuella och reproduktiva rättigheter (SRHR) i Sudan och att ge stöd till överlevare för könsrelaterat våld. De driver mobila kliniker, erbjuder enklare former av skyddat boende på vårdinrättningar, genomför utbildningar och utstationering av barnmorskor, samt organiserar system för remittering mellan olika vårdgivare. UNFPA har initierat mobila och temporära kliniker i 11 av 18 delstater vilka tillhandahöll konsultationer till 65 534 kvinnor och adekvat vård av gravida, mödrar och nyfödda.⁴⁷ Dessa mobila kliniker utgör livräddande komplement till kvinnor och flickor då hälsosystemet är nära kollaps.⁴⁸ Mellan januari och april 2025, kunde UNFPA nå totalt 115 851 personer i 16 delstater med olika insatser för könsrelaterat våld. Verksamheten omfattade åtgärder för att öka medvetenheten, psykosocialt stöd, yrkesutbildning av sjukvårdspersonal samt remisser till hälso- och sjukvård och rättsväsende. UNFPA stöder även 63 trygga platser för kvinnor och flickor i 16 delstater som tillhandahåller viktiga tjänster för att förebygga och hantera GBV. Mellan januari och april 2025 fick 31 823 kvinnor och flickor tillgång till skyddade utrymmen med stöd till överlevare av könsrelaterat våld, inklusive psykosocial vård och remisser för ytterligare stöd.⁴⁹

⁴⁵ Insats 17313 Support to Mechanism on conflict related sexual violence in Sudan 2025-26.

⁴⁶ UN, Press Release: After two years of deadly conflict, the Government of the Sudan renews its commitment to prevent and address conflict-related sexual violence, 16 april, 2025. Insats 17313 Support to Mechanism on conflict related sexual violence in Sudan 2025-26.

⁴⁷ UNFPA Sudan Semi-Annual Progress Report to Sida, juli 2025. Dokumentnummer 24/000284-86.

⁴⁸ UNICEF Humanitarian Situation Report No 32., juli, 2025, s 3. Dokumentnummer 24/000315-37.

⁴⁹ UNFPA Sudan Semi-Annual Progress Report to Sida, juli 2025. Dokumentnummer 24/000284-86.

Utöver stödet till UNFPA så stödjer Sida även UNICEF, Plan International, Rädda Barnen och Danish Refugee Council (DRC) som är riktat till att bl.a. erbjuda kvinnor och flickor grundläggande skydd och åtgärder mot könsrelaterat våld som lett till goda resultat. Exempelvis har insatserna resulterat i att:

- Sociala normer kring könsrelaterat våld mot barn förändrats.⁵⁰
- Medvetenhet kring barnäktenskap och FGM:s skadeverkningar ökat.⁵¹
- Såväl medvetenhet om könsrelaterat våld och skyddsinsatser för överlevare från könsrelaterat våld har genomförts.⁵²

Förebyggande arbete för skydd mot könsrelaterat våld i Ukraina

I Ukraina har UNFPA, genom finansiering från strategin för Sveriges uppbyggnads- och reformsamarbete med Ukraina 2023–2027, bidragit till skydd och förebyggande arbete avseende våld mot kvinnor, till att ge unga förbättrade psykologiska färdigheter för att hantera krigstrauman och fått ta del av sexualundervisning för att stärka ungdomars egenmakt och välbefinnande. Programmet omfattar även en kombination av psykosocialt stöd, och uppsökande aktiviteter på lokal nivå för ansvarfullt faderskap och preventivt arbete mot könsrelaterat våld. Arbetet har skett vid UNFPA:s åtta center – s.k. Tatohubs. Insatsen nådde totalt 11 951 individer, varav 4 944 kvinnor, 3 734 män inklusive 140 veteraner, 1 766 flickor och 1 507 pojkar. Över 80 procent av deltagarna rapporterade en minskad ångest till följd av att de fått psykologiskt traumastöd och många deltagare framförde att de kommer att tillämpa ett icke-våldsamt föräldraskap. UNFPA har härtill riktat särskilt stöd till veteraners uttalade behov av SRHR-insatser kopplat till post-traumatisk stress som har negativ påverkan på den sexuella hälsan. Inom ramen för programmet har UNFPA även stärkt Ukrainas ministerium för utbildning och vetenskap vad gäller sexualundervisning och kompetenser om icke-diskriminering i den reviderade kursplanen för lärare.⁵³

Urgent Action Sister Funds ger skydd till människorättsförsvarare

Urgent Action Sister Funds verkar för att skydda kvinnliga, trans och icke-binära människorättsförsvarare och för att främja deras verksamhet. Fonderna får stöd genom Sveriges strategi för jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2022-2026 och förmedlar dels säkerhetstöd till människorättsförsvarare vars säkerhet och trygghet är i omedelbar fara och dels snabba stöd för brådskande och

⁵⁰ UNICEF Sudan, Sweden Support for Children in Sudan, UNICEF Thematic Results, augusti 2025. Dokumentnummer 24/000315-39.

⁵¹ Plan International, Final Evaluation Report Plan OPEG II Final Version, oktober 2025. Dokumentnummer: 24/000289-95;

⁵² DRC, Building Resilience and Supporting Solutions to Displacement in Central Darfur, DRC/Save the Children/Mercy Corps, Annual Narrative Report 2024 – Sida/SDC, 31 mars, 2025, s 22-23. Dokumentnummer 24/000317-69; DRC, Steering Committee – 12th August 2025, Building Resilience and Supporting Solutions to Displacement in Central Darfur, s (slide) 11. Dokumentnummer 24/000317-70.

⁵³ UNFPA Ukraine Progress Report Recovery Streams Project 1 May 2024 – 31 April 2025, juli 2025, s. 7-8, 11, 16-18, Dokumentnummer 24/000731-17, Insatsnummer 16779.

tidsavgörande påverkansinsatser. Under 2024 förmedlade Urgent Action Sister Funds akuta stöd till totalt 2133 till MR-försvare i 140 länder (Sidas stöd bidrog till 12 procent av dem). Ungefär 85 procent av stöden förmedlades till MR-försvare som verkar i konfliktdrabbade, repressiva och slutna kontexter, där utrymmet för det civila samhället är mycket begränsat.⁵⁴

Stärkta system för GBV och SRH-tjänster i Mellanöstern

Genom sitt stöd till UNFPA från 2021-2025 har Sida bidragit till leverans av integrerade GBV och SRH-tjänster samt stärkande av system i strategins verksamhetsområde (Syrien, Turkiet, Jordanien och Libanon). Under första kvartalet i 2025 nådde de över 10 000 personer i Syrien med hantering av könsbaserat våld, psykosocialt stöd, livräddande och multisektoriella remitteringar, informationsinsatser (inklusive skydd mot sexuellt utnyttjande och övergrepp) samt yrkesutbildning. Det stora antalet nådda individer förklaras av användningen av mobila enheter kopplade till trygga platser för kvinnor och flickor samt att de flesta tjänster är integrerade, vilket innebär att de även omfattar sexuell och reproduktiv hälsa såsom preventivmedel och mödravård.⁵⁵ Sidas långsiktiga och flexibla bidrag möjliggjorde ett heltäckande och integrerat angreppssätt för SRHR och GBV samt att UNFPA kunde anpassa sig till dynamiska humanitära kontexter, såsom jordbävningen 2023 och flyktingströmmen från Libanon under hösten 2024.⁵⁶

5.2.4 Ledarskap och expertis

Övergripande målsättning: Åtgärder som bidrar till att genomföra agendan för kvinnor, fred och säkerhet ska integreras i all relevant verksamhet nationellt och internationellt.

Områden som lyfts fram i handlingsplanen:

- Jämställdhetsexpertis och aktivt ägarskap från högsta ledningen hos medverkande myndigheter
- Sekunderingar som verktyg - mervärde av svenska erfarenheter och svensk expertis
- Stöd till expertfunktioner vid internationella organisationer
- Köns- och åldersuppdelad statistik i internationella insatser

Strategisk expertis stärker UNFPA:s mandat för SRHR och GBV i humanitära kontexter

⁵⁴ Insats 16158 UASF Annual Progress report for 2024 s. 13-14, Dox: 23/001482-35.

⁵⁵ UNFPA (2025) Multi-Country Response to Address the Needs of Women and Girls in the Regional Syria Crisis, Annual Report for Sida, report period: January-December 2024 (until March 2025 for Syria and Lebanon country offices), s. 5 och 10. Insats 14607 UM2020/40111/BEIR-107.

⁵⁶ Ibid.

Sida har under 2025 finansierat sekonderad expertis till UNFPA för att bidra i FN:s gemensamma humanitära samordning för att stärka FN:s samlade resultat inom tillgången till rättighetsbaserade insatser såsom att förhindra mödra- och barnadödlighet och sjuklighet, hivinfektion, oönskade graviditeter, sexuellt och könsrelaterat våld, exploatering samt andra SRHR-relaterade risker.

Ett mer samlat svenskt agerande i strategiska skeenden av fredsprocesser

Samordningen med FBA, Utrikesdepartementet, Sidas geografiska avdelningar och utlandsmyndigheter har varit central för att skapa synergier mellan utvecklingssamarbete, tekniskt stöd och diplomati. Samverkan mellan Sida, FBA och utlandsmyndigheter har möjliggjort ett mer samlat svenskt agerande i strategiska skeden av fredsprocesser, bland annat i Colombia, DRK, Etiopien och Sudan. I Etiopien har myndigheterna gemensamt utvecklat en analysbaserad ansats där utlandsmyndighetens politiska roll kombinerats med Sidas finansiering och FBA:s expertstöd, vilket stärkt genomslaget i Sveriges samlade fredsengagemang.

Genom långsiktiga partnerskap med multilaterala organisationer, civilsamhällesaktörer och internationella fredsbyggande organisationer bidrar Sida till kontinuitet, institutionellt lärande och förutsägbarhet i instabila kontexter. FBA kompletterar detta genom specialiserad kompetens inom dialog, medling, fredsprocesser och institutionsbyggande, bland annat genom direkt tekniskt stöd till FN, EU och nationella aktörer. Tillsammans möjliggör Sida och FBA, i samspel med UD, ett svenskt engagemang som förenar finansiella resurser, teknisk expertis och politiskt inflytande.

Närmare samarbete med svenska forskningsinstitut

Sida har under året också stärkt sitt samarbete med forskningsinstitut och universitet som arbetar med frågan såsom Uppsala Universitets institut för Fred och Konflikt, Nordiska Afrikainstitutet och SIPRI. Under 2025 finansierade Sida för första gången SIPRI Stockholm Forum där flera sessioner också hade jämställt och inkluderande fredsbyggande som tema.

Förbättrad tillgång till den senaste forskningen

Som en del av att stärka den evidensbaserade styrningen i genomförandet av biståndet lanserades under året en tjänst som ger alla Sidas anställda direkt åtkomst till vetenskapliga artiklar baserat på efterfrågan.

Sidas interna kunskapshöjande arbete

Sida har stärkt den interna kunskapen om könsrelaterat våld under 2025 genom framtagandet av ett stödmaterial om sexuell korruption och ett fördjupat kunskapsunderlag om könsrelaterat våld, som stöd till evidensbaserad

programmering. Härtill gjordes en kartläggning över Sidas insatser för att motverka könsrelaterat våld. Den visade att 39 av Sidas 46 strategier som genomfördes 2024 hade formuleringar om könsrelaterat våld, varav 15 strategier hade explicita målformuleringar om att motverka könsrelaterat våld. 61 procent av stödet gick till multilaterala organisationer och 34 procent till civilsamhällesorganisationer.

Sidas tematiska nätverk för jämställdhet, där nästan 90 medarbetare från huvudkontoret och utlandsmyndigheterna ingår, möts löpande i kunskapshöjande möten och lärande kring jämställdhet. Under 2025 hölls ett seminarium om könsrelaterat våld på nätet och ett om OECD DAC:s nya verktyg för implementering av rekommendationen om förbyggande av sexuellt utnyttjande, övergrepp och trakasserier (SEAH) i utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet.

För att uppmärksamma 25-årsjubileet av KFS-agendan delades också en artikel på Sidas intranät under hösten på temat kvinnor, fred och säkerhet.

6. Avslutande diskussion om Sidas bidrag till KFS i linje med evidens och lärande

År 2025 var det 25 år sedan FN antog agendan för kvinnor, fred och säkerhet. Resolution 1325 betonar att konflikter ska förebyggas och att kvinnor ska vara delaktiga i arbetet för hållbar fred. Agendan utgör en viktig del av Sidas arbete vilket framkommer av resultatexemplen ovan.

Trots det globala bakslaget för jämställdhet⁵⁷ och minskade medel för kvinnoorganisationer, urholkning av demokratiska värden och ökande militärutgifter har KFS-agendan ändå drivits framåt av kvinnliga fredsbyggare och flera FN-medlemsstater. Antalet länder som antagit nationella handlingsplaner för agendans genomförande är nu uppe i 113.⁵⁸ Under året har också ett flertal nya studier och sammanställningar gjorts med anledning av att det är 25 år sedan agendan antogs. Under de 25 år som agendan har funnits har den bidragit till en hel del forskning, bland annat kring relationen mellan jämställdhet och fred.

⁵⁷ Vid översynen av genomförandet av Pekingplattformen vid kvinnokommissionens 69e sammankomst under 2025, rapporterade nästan alla stater (97 procent) att Covid-19 pandemin påverkat genomförandet av plattformen, mer än hälften av alla stater (54 per cent) rapporterade att klimatkrisen har påverkat genomförandet och mer än en fjärdedel (27 procent) nämnde livsmedelskris och drivmedel som en utmaning. 24 procent pekade på att bakslaget när det gäller jämställdhet är en påverkande faktor när det gäller implementeringen av plattformen. (Commission on the Status of Women, Sixty-ninth session, New York, 10–21 March 2025, Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly Report of the Secretary-General)

⁵⁸ Siffran är från juli 2025 och enligt Report of the Secretary General to the United Nations Security Council on Women, Peace and Security, S/2025/556.

Women, Peace and Security index för 2025/26 visar till exempel för andra året i rad på korrelationen mellan jämställdhet och en lägre nivå av sårbarhet, mindre våld, mer fredliga, inkluderande och klimat-resilienta samhällen.⁵⁹ Inte minst har agendan bidragit till att världen bättre uppmärksammar hur konflikter påverkar kvinnor, män, flickor och pojkar på olika sätt och ökat medvetenheten om vikten av att inkludera kvinnor i fredsprocesser och medling.⁶⁰

Kvinnors inflytande i fredsarbete och FN:s stöd

Kvinnor utgör dock fortsatt en begränsad andel av fredsprocessernas nyckelaktörer, trots att kvinnoorganisationer ofta spelar en avgörande roll för att få stridande parter till förhandlingsbordet.⁶¹ I rapporten från FNs generalsekreterare om kvinnor, fred och säkerhet från 2025 framkommer att i genomsnitt var endast 7 procent av förhandlarna världen över kvinnor, och i nästan 9 av 10 förhandlingsprocesser deltog inga kvinnliga förhandlare alls. I medlingsroller var kvinnorna något bättre representerade, med ett genomsnitt på 14 procent, men i två tredjedelar av medlingsinsatserna deltog inga kvinnliga medlare. Även om kvinnors representation bland undertecknarna av fredsavtal var relativt högre 2024, med 20 procent av undertecknarna, var femårsgenomsnittet fortsatt lågt, på 11 procent.⁶²

Forskning visar samtidigt att det finns ett samband mellan kvinnliga undertecknare och mer hållbara fredsavtal, liksom att fredsavtalen innehåller fler bestämmelser som rör kvinnor och jämställdhet, givet att kvinnliga fredsförhandlare är meningsfullt involverade i fredsdialogen. Studier indikerar även att FN:s engagemang i fredsförhandlingar bidrar till en ökning av sådana bestämmelser, särskilt sedan antagandet av UNSCR 1325.⁶³ Utvärderingarna av Sidas stöd till fredsprocessen i Mocambique och Colombia som diskuterats ovan visar på hur Sida bidragit till mer inkluderande och jämställda fredsprocesser både på institutionell nivå och i det faktiska deltagandet av kvinnor.

Könskvotering – en bidragande faktor till kvinnors deltagande i fredsavtal

⁵⁹ Women, Peace and Security index 2025/26, Georgetown University's Institute for Women, Peace and Security (GIWPS) and The Peace Research Institute Oslo (PRIO) Centre on Gender, Peace and Security, s 18.

⁶⁰ Angela Muvumba Sellström Daike Möhrle Mobilising new voices for gender equality in war and peace - Time to push the UN Women Peace and Security Agenda beyond 'the usual suspects', Nordiska Afrikainstitutet Policy Notes 2025:5, s 3.

⁶¹ Karen Brounéus, Erika Forsberg, Prakash Bhattarai, Neloufer de Mel, Kate Lonergan, Pradeep Peiris, Pawan Roy, Gameela Samarasinghe, Maneesha Wanasinghe-Pasqual, "Women, peace and insecurity: The risks of peacebuilding in everyday life for women in Sri Lanka and Nepal" 2024.

⁶² FN:s generalsekreterares årliga rapport om Kvinnor, fred och säkerhet 5 september 2025, sid. 8 (Report of the Secretary General to the United Nations Security Council on Women, Peace and Security, S/2025/556.)

⁶³ Council of Foreign Affairs, "Women's Participation in Peace Processes" och United Nations Peacekeeping, "Women are still largely excluded from peace processes, 20 oktober 2025, och "Women at the Table: Identifying Factors through Which Women Have the Opportunity to Influence Peace Agreement Design", Journal of Global Security Studies 7 (1) January 2022

För att stärka kvinnors deltagande i fredsavtal och fredsramverk – före, under och efter förhandlingar – har användning av könskvotering visat sig vara ett effektivt verktyg. Även i detta fall finns en svag indikation på att detta får genomslag när FN medverkar i fredsprocesser. Då omsätts även kvoteringsbestämmelser i praktiken, vilket exemplifieras av avtalen i DRC (Sun City-avtalet 2003) och Sydsudan (2018).⁶⁴ Kvotering har dessutom fungerat väl i bland annat Sudan och Sydsudan, där kvinnor utgjorde 13,6 procent av fredskommissionerna. I Colombia kombinerades kvotering med särskilda underkommissioner för kvinnoorganisationer, och Etiopiens nationella dialogkommission (NDC) har antagit en könskvot på 30 procent. Afrikanska unionens freds- och säkerhetsråd inkluderar också ett åtagande om en 30-procentig könskvot för AU-ledda fredsprocesser samt insatser för konfliktförebyggande, konflikthantering och valobservation.⁶⁵

Utöver evidens om att könskvotering är betydelse för kvinnors deltagande i fredsförhandlingar så visar även analyser av konfliktavslut att, i länder där kvinnors representation i lagstiftande församlingar är relativt hög, så är sannolikheten för att krig avslutas genom förhandling större.⁶⁶ Detta har visat sig bland annat i Etiopien och Colombia.

Ökad lagföring av konfliktrelaterat sexuellt våld

Det ökande antalet konflikter i världen har skapat nya nivåer av våld och utsatthet. År 2024 levde 676 miljoner kvinnor inom 50 kilometer från en väpnad konflikt – en ökning med 74 procent sedan 2010 och det högsta antalet hittills. Att leva i eller nära en konflikt påverkar kvinnors liv och hälsa på många sätt. Konfliktmiljöer präglas ofta av bristande tillgång till rättvisa, hög mödradödlighet och politiskt våld riktat mot kvinnor. FN rapporterar också att (av FN) dokumenterade fall av konfliktrelaterat sexuellt våld har ökat med 87 procent på två år.⁶⁷ Kvinnor utgör samtidigt hälften av världens 117,5 miljoner internflyktingar, till stor del som en följd av att konflikterna blivit fler och mer långvariga. I flera av de konflikter där Sida verkar – bland annat Sudan, Myanmar, Palestina och Ukraina – har anklagelser om folkmord och krigsförbrytelser tagits upp i Internationella domstolen i Haag (ICJ). Detta ligger i linje med agendan för kvinnor, fred och säkerhet, som betonar att alla stater har ansvar för att motverka straffrihet och lagföra dem som begår grova brott,

⁶⁴ Christine Bell och Kevin McNicholl "Principled Pragmatism and the 'Inclusion Project': Implementing a Gender Perspective in Peace Agreements", *feminists@law*, Vol 9, No 1 2019, s 22, 26-28.

⁶⁵ Afrikanska Unionen, "Gender Parity and Youth Quota in Line with Agenda 2063", 19 oktober 2018 och "Local Legitimacy and International Peacebuilding" Edited by OLIVER P. RICHMOND AND ROGER MAC GINTY, 2020.

⁶⁶ True, Jacqui and Yolanda Riveros-Morales (2019) Towards Inclusive Peace: Analysing gender-sensitive peace agreements 2000–2016. *International Political Science Review* 40(1): s 23–40.

⁶⁷ Report of the Secretary General to the United Nations Security Council on Women, Peace and Security, S/2025/556, s 13.

inklusive sexuellt och könsrelaterat våld.

Trots att könsrelaterat våld fortfarande är stigmatiserat har agendan lett till viktiga framsteg och bland annat bidragit till ansvarsutkrävande för att adressera straffrihet, att sexuellt våld följs, rapporteras och att förövare straffas.⁶⁸

Konfliktrelaterat sexuellt våld utreds och lagförs nu i större omfattning på både nationell och internationell nivå.⁶⁹ Agendan har också legitimerat insamling av data och gjort att evidens om kvinnor och för kvinnor prioriteras på institutionell nivå.⁷⁰

Lokal förankring och en holistisk ansats avgörande för att förverkliga agendans potential

En undersökning genomförd under 2025 visade att en tredjedel av de intervjuade (kvinnlige fredsbyggare) ser fattigdom som en av de största utmaningarna i sitt arbete. Ytterligare en slutsats var att KFS-agendan kommer att bli mer framgångsrik om den utformas utifrån den lokala kontexten och de behov och prioriteringar som kvinnor i dessa kontexter själva har identifierat.⁷¹

Enligt statistiken för 2025 går 30 procent av Sidas arbete med KFS till kvinnoorganisationer och 49 procent till civila samhället, vilket är i linje med slutsatserna i denna studie (och många andra tidigare). Sida har exempelvis gett stöd till 22 civilsamhällesaktörers deltagande i fredsförhandlingarna i Colombia (se ovan), till Rien Sans Les Femmes, en paraplyorganisation för över 50 kvinnoorganisationer i DR Kongo, och till 49 kvinnoorganisationer inom Peace for Sudan Platform (se ovan) centralt för att driva processerna framåt, påverka den allmänna opinionen och ge legitimitet till förhandlingarna.⁷²

Sidas holistiska ansats till arbete med jämställdhet i konfliktkontexter, där, utöver de explicit fredsbyggande insatserna, även sektorer som potentiellt bidrar till strukturellt konfliktförebyggande såsom demokrati, mänskliga rättigheter, utbildning, hälsa, inkluderande ekonomisk utveckling, miljö och klimat och hållbar användning av naturresurser utgör viktiga områden, liksom det direkta stödet till civilsamhället och lokala kvinnoorganisationer, bidrar till agendans

⁶⁸ Angela Muvumba Sellström Daike Möhrle Mobilising new voices for gender equality in war and peace - Time to push the UN Women Peace and Security Agenda beyond 'the usual suspects', Nordiska Afrikainstitutet Policy Notes 2025:5, s 3.

⁶⁹ Report of the Secretary General to the United Nations Security Council on Women, Peace and Security, S/2025/556, s 1.

⁷⁰ Angela Muvumba Sellström Daike Möhrle Mobilising new voices for gender equality in war and peace - Time to push the UN Women Peace and Security Agenda beyond 'the usual suspects', Nordiska Afrikainstitutet Policy Notes 2025:5, s 3.

⁷¹ Kristine Baekgaard, Vanessa Rickenbrode, and Jessica M. Smith, Women, Peace and Security survey, Reflections from women peacebuilders, Georgetown institute for Women, Peace and Security, 23 oktober, 2025, s 2. (Undersökningen bygger på svaren från 2744 kvinnor i 121 länder – en av de största undersökningarna hittills av kvinnliga fredsbyggares syn på KFS-agendan)

⁷² Women's Organisations' Participation in Formal Peace Agreements and its Effects on Peace Durability A cross-case comparison of how women's organisations' substantial participation affects peace 2024, Uppsala universitet, Sinéad Glennane Barck, s 10.

genomslagskraft. Sidas arbete i Colombia är ett exempel på detta enligt den utvärdering som diskuterats ovan.

I en polariserad värld kommer det också fortsatt vara avgörande att ha en konfliktkänslig och kontextanpassad ansats, och anpassa budskapet till den lokala kontexten för att möjliggöra förändring. Stödet till fredsprocessen i Mocambique som diskuterats ovan är ett också exempel på detta.